

OVER KUNSTHANDEL

Het vervaardigen van een schilderij vergt een buitengemene inspanning.
Nochtans komt slechts een gering deel van het verkoopbedrag terecht bij de maker.
Dat gaat zo.

Ooit haalde ik M. over te gaan buiten- schilderen.
Mede omdat we een verschillende hand van verven hebben, leek het ons
zinnig de resultaten ervan te exposeren onder de titel: -twee visies op een locatie-.
Daartoe maakten we in het ruime atelier van M. een drietal proefopstellingen.
Volgens ons nog nooit zo vertoond.

De uitgenodigde galeriehoudster A. toonde echter nauwelijks belangstelling.
Wel vroeg hij ons een kopje thee te komen drinken in zijn galerie.
Aldaar arriverend, legde M. een set foto's op tafel van die proefopstellingen.
Hetgeen wederom niet de aandacht trok van A.
Tot er een meneer binnentrad die (zoals M. me later vertelde) een kunstbobo is.
In het voorbijgaan een blik op de foto's werpend, vroeg hij verrast: 'Wat is dát?'
M. gaf een korte toelichting. Waarop hij zei: 'Maar dat is nog nooit vertoond'...
en A. ons plotsklaps een expositie aanbood.

Nu kan ik het gedrag van hem billijken. Want een galerie is een winkel.
Dus de ter verkoop aangeboden werken behoeft hij niet te koesteren. Eigenlijk
beter van niet, mits daar enig verstand van zaken tegenover staat. Bijvoorbeeld
omtrent de vraagprijs.

Onze landschappen ophangend, vroeg A. terloops; 'Zeg T., hoeveel vraag je
daar eigenlijk voor?'. Zijn intonatie kwam overeen met die van een toevallige
voorbijganger.
Als je buiten schildert trekt dat de aandacht. Men treedt nader, kijkt en vraagt.
Uit een lange ervaring puttend, stelde ik een top-vijf samen van meest-
gestelde vragen + de beste antwoorden daarop, ter instructie van mijn
leerlingen. Met op drie: 'Verkoop die nou?'
Helaas was het antwoord: een langgerekt 'Neu', in dit geval niet van
toepassing.

'Zeshonderd euro'.
Dat is véél te weinig', wist hij meteen.
'Hoeveel dan? Jij hebt er verstand van'.
Hij zweeg.
'Duizend?', vroeg ik, ter doorbreking van de stilte.
'Nee-hee, dat is een magische grens'.
Nu ben ik er geen voorstander van om, in verband met geld, over magie te
spreken, maar slikte dat in.
Het gesprek ebde weg.

Even later kwam er een mevrouw binnen. Zij was de kunst-deskundige van een
gerenommeerde bank, door A. uitgenodigd ter voorbezichtiging.
Eigenlijk kwam ze voor M., maar mijn schilderijen ziende, zei ze, die net nodig
nodig te hebben ter verluchting van een vip-room en kocht er twee.
Terstond afscheid nemend, want zeer gepresseerd, vroeg ze in de deuropening
naar de prijs.
'Zestienhonderd de twee', riep A. haar na.
Haar hoofd om de deur stekend, lachte ze: 'A. wat ben je toch coulant voor me!'.
Hij wierp haar een kushand toe. Maar eenmaal uit zicht, kreet hij: 'Ik had goddome

het dubbele kunnen vragen'.
Daarvan had hij dus evenmin verstand.

Wel nam hij me, vlak voor de opening, terzijde om te zeggen dat het hem eigenlijk ging om het werk van M.

En tijdens de vernissage groepeerden de aanwezigen zich allengs om haar en om mij, ons toefluisterend dat ze het werk van (knikje) maar niks vonden. Waaruit ik overhield dat enigerlei artistieke bezigheid impliceert elkaar te moeten verachten.

Tot zijn verbijstering kocht A. bijna uit. Hij geraakte allengs in euforie. Nimmer daarna heb ik mijn werk horen aanprijzen in een vergelijkbare mengeling van gemeenplaatsen en onzin.

Maar nu de afrekening. Want daarover gaat dit opstel. Welnu: op het totale verkoopbedrag wordt tweemaal b.t.w. in mindering gebracht. Toenmaals 1x hoog en 1x laag tarief, maar sinds het huidige bewind: 2x hoog. Want als je ergens exposeert, gaat de Belastingdienst ervan uit dat de exposant zijn/haar tentoongestelde werken (virtueel) verkoopt aan de galeriehouder (= b.t.w. hoog). Bij verkoop aan een klant geldt b.t.w. laag (sinds januari eveneens hoog). Van het resterende bedrag gaat de helft naar de galeriehouder en de andere helft naar de maker...na aftrek van de kosten van het drukken en verzenden van de uitnodigingskaarten, benevens die van de genuttigde spiritualiën en knabbels tijdens de opening en het dineetje na afloop, waaronder A.

Nu kan de exposant achteraf het b.t.w.bedrag- hoog van de onverkochte werken terugvragen. Mits hij daartoe handgeschreven nota's van de gemaakte kosten ter verwerving kan overleggen. Ook dient hij daartoe een b.t.w.-nummer te hebben. Maar toen ik dit aanvroeg, antwoordde de Belastingdienst me: 'Meneer, u bent in het geheel geen kunstenaar'. Blijkbaar voelen ze dat daar zo aan.

'Denk er aan', zei M. na afloop, 'A. is een slechte uitbetaler. En als je reclameert, dreigt hij met uitsluiting van zijn -artistieke circuit-'.

Na een kwartaal te hebben gewacht, schreef ik hem aangetekend:

Waarde A.,
gaarne ontvang ik, nog bij mijn leven, het mij toekomende bedrag x.
Zo niet binnen een week voldaan, zal ik de inning ervan ervan overdragen aan een daartoe bevoegd bureau.

Dat hielp. Reeds drie dagen later ontving ik het (minus een bedrag -onvoorzien-). Inderdaad gevolgd door een lange brief over: wat hij allemaal voor me betekend zou kunnen hebben, eindigend met een uitsluiting ervan.

Nu ben ik daarvan niet afhankelijk. Zodat ik, gevoed door beschreven ervaring, onbekommerd mijn vermoeden kan uitspreken dat: de kunsthandel wordt bestierd door een verzameling plegishoofden, flippo's en centrale parkeermeters.

In koestering van ons buiten-schilderen, ooit, ergens in een wei, elk voor zich, overeenkomend in overbodigheid.

Maar ook; hoe we na afloop daarover spraken in een gelijk oversteken, resulterend in enige onuitwisbare verworvenheden.